

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorum Regvlarivm Infirmis Ministrantivm

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. V. Quædam alia exempla eódem spectantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

312 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
illum atque sanctissimum Crucifixum cor-
ram se videns ita territus est, vt hoc aspectu
ad cordis eius intima penetrante totus muta-
tus, à Patre poposcerit, vt per eiusdem Do-
mini amorem pro se in Cruce mortui, de pec-
catis confitentem audire vellet. Quod cum
extemplò Pater fecisset, ac præterea sanctissi-
mum ei Viaticum extremamque Vnctio-
nem statim exhiberi mandasset, ille his per-
functus munitusque mysteriis, ex hac vita
multis cum lacrymis emigravit.

C A P V T V.

Quedam alia exempla eòdem spectantia.

SEd quoniam similiarum exemplorum plu-
rima mihi relinquenda sunt, quorum vel
centena referre possim, ego qui longos in his
discursus sponte declino, tantum in præsen-
tia quædam alterius generis commemorabo,
hoc est, hominum in peccatis suis obstinato
non confitendi animo mortuorum: ad quos
si aduocati tempestiuè fuissent Religiosi,
quemadmodum Camillus desiderabat, haud
difficile fuisset eos cum Dei auxilio tantis
malis eximere, vt in supradictis ostensum est:
sed cum id factum non fuerit, ita mortui
sunt, vt nunc monstrabitur. Clemente Octa-
uo Pontifice, quidam famulus Romæ extra
portam

portam Angelicam infirmabatur ad mortem: is statim atque nostros conspexit, quaesivit quidnam sibi vellent; illi responderunt, se ad eum adiuuandum in periculoso illo vitae transitu, qui iam instaret, accersitos esse: ut nimirum conficere illud iter (quemadmodum decet bonum Christianum) feliciter possiet. Tum ille: *Quid hoc rei est, inquit, Christianus?* Et quamuis homo esset maxime rudis & idiota, tamen tam horrenda, tam monstrosa in fidem Christianam euomebat, ut appareret non ipsummet loqui, sed in ipso daemionium: & quia Patres ad poenitentiam eum hortabantur, ipse, ne illorum audiret verba sapienter incantantia, totus inuocandis tribus diabolorum sibi familiarium nominibus intendebat. Verum, nostris ad persuadendam illi poenitentiam perseuerantibus, ipse mirum in modum excandescens (quasi vellet ut nostri ipsis suis oculis cernerent ipsum esse damnatum, nec vllum amplius sibi superesse tempus poenitentiae) eleuauit se, ut super lectum sederet, atque ad cubiculi sui fenestram conuersus, praesalta ac terribili voce coepit vociferari, & inuocare tria iam dicta diabolorum nomina, quibus ter inuocatis, & semper altiori atque altiori voce iuxta & terribiliori, ad extremum exerta foras ad palmum vnum linguam, & ore colloque

V s contor-

contorto miserrimè periit: cuius corpus tantum tetrum tamque fœtidum ibi restitit, ut totum illud cubiculum, in quo erat, sua peste infecerit. Nimirum id signi fuit, verè ipsius animam in inferni profundum esse demersam. In Patrum autem ex ea domo discessu, à multis eius vicinæ illis indicatum est, istum hominem inter alia malæ vitæ probra, templum ingredi numquam ab vllò visum esse. Interfuit porrò huic nimis funesto casui Pater Octavius à Pace. Veniamus ad aliud. Genuæ avarus quidam senex, annos natus nonaginta quinque, ad extremam vitæ lineam peruenerat; cum nostri ad illum ingressi offenderunt eum habentem ad lectum, in quo iacebat, sacculum pecuniarum, & alteram item crumenam brachio alligatam, quam idemtidem exiguis interuallis, præ metu ne sublata esset, manu contrectabat. Hunc cum nostri commonuissent, tantam auri cupiditatem perquam ei periculosam esse, ac verendum omnino, ne ipsum ad infernum precipitaret, respondit ille breuiter, *Non possum aliter facere*: quo dicto, cum suis idolis in lecto retentis animam expuit. Erat Romæ femina quædam nobilis, sed vitæ admodum peruersæ, quæ meretriciam quidem publicè non profitebatur, sed tamen in sui concubiniædibus & nunc habitabat, & iam moriebatur.

r. Tam serò autem ad illam vocati sunt
 nostri, vt non cuperet ipsa, nec posset aliud
 dicere, nisi id vnum, *Exuror, exuror*. Talia
 verò, & tam fœda oculis & totu vultu signa
 edebat, ac si deformia ac visu horrenda in-
 tueretur. Nam cùm solutas haberet comas,
 & sic in capite se erigebant, vt viderentur esse
 serpentes. Quo etiam ipsi Patres conterriti,
 haud officio defuerunt, quin & precati-
 bus & admonitionibus afflictæ illius ani-
 mum ad spem diuinæ misericordiæ conaren-
 tur subleuare. Verùm illa nihil aliud, quàm
 ululatus & suspiria emittens, semperque ite-
 rans, *Exuror, exuror*, vitam destituit. Cui in
 ipso excessus articulo exijt e ventre frustum
 carnis, tam crassum & tam ignitum, vt follis
 igneus esse videretur. Neapoli quidam cer-
 do concubinus, morti iam vicinus confiteri
 peccata renuebat. Quo mox expiraturus, lu-
 cerna quæ cubiculo lumen dabat, bis absque
 vlla causa extincta est: quam cùm accendi
 iam tertium Pater mandasset, oleumque &
 ignem benedixisset, non ampliùs extincta
 est. Sed quid? Dum ipse moribundus extre-
 mos emittens halitus morti succumbit, ecce
 de repente & ex improviso, & cum ingenti
 Patrum pauore, omnes scutellæ figlinæ, alia-
 que ex eodem opere vasa quæ domi erant,
 decidunt, & confringuntur: quorum vaso-
 rum

rum frustra videbantur motu quodam inad-
spectabili in corpus & faciem ipsam morien-
tis attractâ esse: qui isto pacto lapidatus, post
fœdissima signa vultu expressa, infeliciter
exhalauit.

Romæ vir quidam nobilis dum sanus es-
set, ita vitio gulæ & intemperantiæ supra
omnem modum addictus erat, vt dicerent
eius domestici, inter alia huius generis facino-
ra, illum aliquando in solius capreoli condi-
menta decem aureos nummos expendisse.
Hic igitur in extremo fugientis vitæ stadio
constitutus, tam horrenda in Deum iacere
conuitia est aggressus, vt timor esset adstan-
tibus, ne domus illa dehisceret: laborantibus
autem non parum nostris Patribus, vti ab
ista blasphemandi insania desisteret, ad ex-
tremum eis ita respondit: *Quid enim vestra
interest, si ego ad inferos vado?* & his dictis,
hærente adhuc in ore quadam alia è superio-
ribus blasphemia, maledicentissimum effla-
uit spiritum.

Cuiuspiam alteri in vrbe eadem Roma ma-
lum quodpiam euenerat repentinum: is sen-
tiebat se (& ita cuncti videbant) inuiso quo-
dam & occulto modo pedibus lecto extrahi:
vnde aliqui vicinorum iudicabant bonum
factum, accersere Sacerdotem quempiam,
qui auxilio esset: respondit infirmus id non
esse

esse faciendum, quippe qui iam esset diabolis
 atque eo pacto cum totus fuisset è lecto ex-
 tractus, periit miserimè. nam postea digito
 manus ipsius inuenta est imago dæmonij al-
 ligata. Quocircà concludo, omnes supra di-
 ctos haud difficili negotio cum Dei gratia
 potuisse adduci ad pœnitentiam, si in princi-
 pio infirmitatis ipsorum, aut saltem non om-
 nino ad extremum, Sacerdotes & Religiosi
 fuissent ad eorum suppetias accersiti. Non
 ita cum mille aliis simplicibus in Nosoco-
 miis, & in aliis pauperum ædiculis actum est:
 qui nullo nostrorum metu concussi, tam be-
 nè & tam salutariter ad mortem se compa-
 rarunt, vt ea veniente præ gaudio exulta-
 rent, perinde quasi ad felices in cælo nuptias
 vocarentur. Quorum licet plurima exempla
 in medium afferri possent, vitandi tamen fa-
 stidij lectorum causâ, pauculis tantùm ero
 contentus. Quidam homo rusticanus Ro-
 mæ in Nosocomio sancti Spiritus, cum ad
 alteram vitam (à qua non longè aberat) ac-
 cingeretur, dixit Patri ad eius opem assisten-
 ti: *Age, mi Pater, da iam mihi aliquid in man-
 datis: nam tempus nunc est quo discedam in pa-
 radisum.* Nihil ei respondit Pater aliud, nisi,
*Memineris, quæso, pro me orare, quando in
 aliam beatissimam cæli patriam veneris.* Sub-
 iecit infirmus, libenter se facturum: deinde
 vultu

318 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
vultu quàm hilarissimo, *Vale*, inquit, *Pater*,
donec nos rursus videamus, & inuocato sa-
pius nomine Iesu & Maria animam Deo
reddidit. Eius autem manus qua crucem ve-
stimenti eiusdem Patris apprehenderat, tam
validè etiam post mortem illi adhæsit, ut
agrè auelli posset.

Alius quidam infirmus in Xenodochio
Annuntiatae Neapoli, dum esset in procinctu
ad beatam vitam, non modò propter verba
quæ de rebus cælestibus diuinè profunde-
bat, Angelus videbatur, sed etiam transitu
suo iam proximus, maxima circumfusus lu-
ce, & medius in ea feliciter ad Dominum
euolauit. Propterea dicebat Camillus, longè
esse satius ac securius, mori pauperem & bene
preparatum in Nosocomijs, quàm diui-
tem & malè dispositum in celsis Principum
palatijs.

Femina quæpiam in vrbe, bonorum for-
tunæ pauper & indiga, sed cælestium & æter-
norum diues, cum à Patre nostro Camillo
ad piè moriendum instrueretur, tanto se desi-
derio teneri ostendebat è carcere carnis huius
discedendi, ut maxima cum lætitia & exul-
tatione obierit. In ipso enim extremo vitæ
transitu dum legeretur, *Subuenite Sancti Dei*,
occurrite Angeli Domini, quamuis iam obij-
se videretur, tamen velut in vitam reuocata,

cepit

cepit sensim per sese in lecto assurgere, deinde ad sedendum se componere, quo facto, & iunctis simul manibus, capite omnes circumstantes salutavit singulatim: tum sublatis ad cælum oculis, rursus quatuor aut quinque personas, quæ ab aliis non cernebantur, salutavit: postremò in lectum, sicut prius erat, relapsa sponte & suaviter, ac nominibus Iesu & Mariæ dulciter inuocatis, ridenti ac festivo vultu ad cælorum gaudia demigravit. Porro Camillus pro ingenti bono duxit, & in maximi solatij loco habuit, interfuisse tam sanctæ feminæ excessui, cepitque ex signis coniecturam, salutasse tum illam Sanctos aliquos, quorum fuisset studiosa, aut certè Angelos, qui partim auxilium præbituri, partim ad cælos comitaturi aduenissent.

Alia quædam Romæ virguncula, annos circiter sexdecim nata, Ioanna nomine, immani dolore pectoris excruciatâ, inter moriendum semper os tenebat applicitum dulcissimo lateri Crucifixi, & canebat dicens, *Iesu, Iesu, Iesu, cor meum accipias, nec amplius reddas.* Quæ etiam verba usurpare solitus fertur in suo ad cælos transitu beatus ille Felix Capuccinus. Deinde illa dulcem suam cantiunculam ita finiebat: *Per brachia rogo te, quæ tetendisti in Cruce, peccata mi remitte.* Quibus in ore resonantibus, solutam corpore

re animulam ad Deum emisit. De hac virguncula retulit postmodum sua mater, à morte illius impositam fuisse eius capiti coronam floream, & corpori multos calyces roseos iniectos, qui vt primùm attigere castissimum corpus eiusdem adolescentulæ, statim aperiri cœperint, & breuî pòst pulcherrimæ rosæ extiterint. Ita eius mater insigni probitate femina enarrauit.

Atque hæc ad eorum confusionem dicta sint, qui vicini morti, vnum nescio quem sibi assistere morionem malunt risus & cachinnos mouentem, quàm pium aliquem Religiosum planctus peccatorum euocantem. Ita nimirum viri spirituales ab illis parui fiunt & negliguntur, tamquam qui pauorem & terrorem sint incussuri. Vnde sæpiùs eos non intromittunt, vel somnum aut meliorem valetudinem opponentes, retrò abire iubent: obtinente scilicet apud eos, quidquid voluerit, dæmonio. Nam ijdem Religiosi alio tempore reuersi, vel mortuos audiunt, vel sermonis vsu defectos offendunt, vt verè de illis dici possit ille Moysis versiculus: *Vtinam saperent & intelligerent, ac nouissima prouiderent!* Dominus eos illuminet.